

BESCHERMING VAN JONGEREN TEGEN TABAK EN ALCOHOL

Dienst Inspectie Consumptieproducten
Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de
Voedselketen en Leefmilieu

2 Opdracht Controledienst

- Informeren

- Controleren

- Verbaliseren

JONGEREN EN TABAK

JONGEREN EN TABAK: INLEIDING

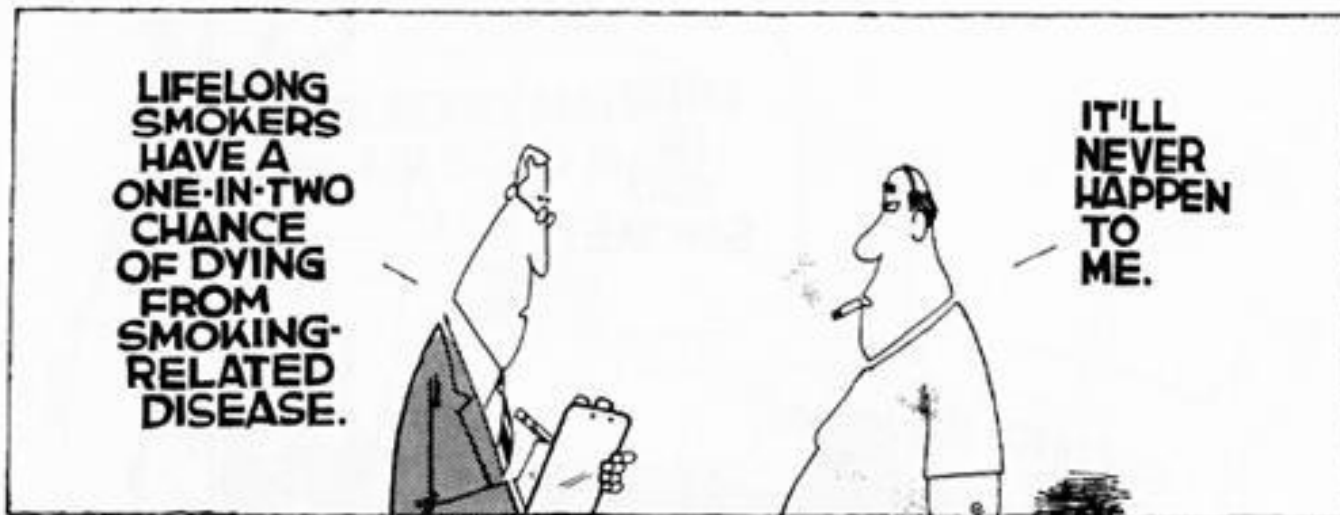
Waarom beschermen tegen tabaksgebruik?

- Zeer schadelijk (1 op 2 rokers sterven aan de gevolgen van het roken en 1 op 4 op middelbare leeftijd)
- Zeer verslavend

Waarom specifiek jongeren beschermen?

- > 80 % van de rokers beginnen te roken voor hun 18de verjaardag
- Smaak van sigaretten is verzoet (drempel verlagend)
- Tabaksfabrikanten zijn en blijven gefocust op jongeren

PASSIEF ROKEN:

6 = onvrijwillig inademen van tabaksrook in de omgevingslucht

1. Secondhand Smoke

Bestaat uit twee delen:

- Hoofdstroomrook: wat uitgeademd wordt door roker, 15 %
- Zijstroomrook: rook die vrijkomt door verbranding van uiteinde sigaret, goed voor 85 % van de rook in een kamer

! Zijstroomrook is 4 x zo toxisch als hoofdstroomrook !

2. Thirdhandsmoke

= schadelijke bestanddelen die in de kamer blijven hangen na het roken, blijven nog weken schadelijk

Wordt opgenomen via huid, mond en luchtwegen.

JONGEREN EN TABAK: WETGEVING

Al geruime tijd verboden:

- Roken in plaatsen voor jeugdopvang, sport, scholen, cultuur...
- Verbod verkoop tabaksproducten aan min-16-jarigen

TABAK: WETGEVING

Recente wetgeving:

- Sinds juli 2011 ook verboden in cafés en discotheken

Ook verboden:

- Ongeveer alle reclame voor Tabak
- Gratis laten proeven

ROOKVERBOD (01/07/2011)

Wat?

- Rookverbodstekens hangen (ingang + binnen)
- Asbakken / elementen die aanzetten tot roken verwijderen
- Klanten wijzen op het rookverbod

Mogelijke maatregelen:

- Waarschuwing
- Proces-verbaal met administratieve boete (**165 € -6000 €**)
- Doorverwijzing naar Parket voor herhaalde inbreuken

Wie?

- Zowel café-uitbater als klant kunnen boete krijgen!

Politie begeleidt controleurs

"We zullen ook 's avonds en in de weekenden controleren. Als het later wordt bij rookverbod samen met politiegasten."

Diezelfde Paul Vanhoye (rechts) controleert een terras in de nacht. Hij wordt begeleid door politieagenten. Hij controleert de afvalbakken en de afvalzakken die de politie heeft meegebracht. Hij controleert ook de afvalzakken die de politie heeft meegebracht. Hij controleert ook de afvalzakken die de politie heeft meegebracht.

'Fors geïnvesteerd in terras, en nu deze extreme eisen'

Rokers achtervolgen cafécontroleur tot thuis

"In dat hier dat die vent woont die 's nachts de discotheken controleert op het rookverbod? Die vraag kregen de buren van een man die 'uudelijk met kwaad in de zin' voor de deur stond."

Het is maar één van de verhalen die de controleurs van Volksgezondheid kunnen vertellen over hun week. "In sommige cafés halen de klanten onmiddellijk hun gun heren om een foto te maken. En we zullen rap te keer we nummerplaat opschrijven. Ik heb een vriend bij de politie dat we weten we adres wat te vinden, zeggen ze dan. Om die reden vertellen ze hun verhaal ook liever niet met naam en toenaam in de krant."

"We hebben sinds de invoering van het algemeen rookverbod zo'n zestig gevallen genoteerd van verbale agressie, vier regelrechte bedreigingen en drie gevallen waarbij er gedruve en gewrang was van de FOD Volksgezondheid, die een klacht tegen onbekenden indient voor de achtervolging. Op zeshonderd controles is dat niet zo veel, maar het gaat wel telkens om dezelfde soort cafés. Niet de typische volkscafé waar mensen kunnen voor hun sigaret en hun sigaret, wel een harde kern van nachtscafé. Daar gaan we soms al uit voorzorg onder politiebescieiding naartoe. Een pittige discussie, dat is geen probleem, we zijn er om uit te geven. Maar die gaat er echt over. We zijn de weerstand stellen kwa. Dus doet ik niet om cafés failliet te krijgen, wel om de volksgesondheid te beschermen." (2011)

Kaartje Hingebles, met stampanten, in café De Postrijns in Mechelen. "Het is belangrijk dat de overheid de sigaret verbodt, maar er wil zelf geld aan verdienen." (2010) BRUNO

Zeven cafébaas leggen het rookverbod naast zich neer. Ze willen eigenlijk een boete, om die dan te kunnen terugkopen. Het behulp van grondwetspecialisten bereiden ze een ijzersterk dossier op."

Cafébaas boos over rondzendbrief Volksgezondheid

«Boete voor leegmaken asbakken»

LEUVEN
Karim Benjeloun van café Plaza op de Oude Markt in Leuven kreeg donderdag een boete van de federale overheid dienst Volksgezondheid, naar eigen zeggen omdat hij zijn asbakken van op het terras wilde leegmaken in zijn café. «Ongehoord», bries de cafébaas, «hij stap ik mee naar de rechtbank.»

Karim Benjeloun met zijn barman (2011)

Controle op rookverbod in cafés

Het carnavalsweekend werd door Volksgezondheid gebruikt om opnieuw enkele cafés te controleren op het naleven van het rookverbod. In de Camavalist in de Koolstraat was er zo'n controle. Cafébaas reageren verontwaardigd. Met carnaval is er amper controle mogelijk want mensen stappen binnen en buiten. In de meeste cafés hangt er dan ook een verbodsteken. (2011)

MEER FAILLISSEMENTEN EN DALING AANTAL NIEUWE KROEGEN

1.100 cafés minder sinds rookverbod

Rookverbod zes maanden geleden ingevoerd Cafébaas en sigarettensector lijden verliezen

Katern 2 pag. 1

Zes maanden geleden werd het rookverbod in de huizen van kracht, het was voor een revolutie. De Barbaal ging op krengement in Zuid-Oost Vlaanderen en werd het rookverbod van de cafébaas kruist onder het verbod en in de lokale sigarettensector viel de productie. Het was een revolutie van de sigarettensector. Het was een revolutie van de sigarettensector. Het was een revolutie van de sigarettensector.

Rookverbod nefast voor cafés overal in de wereld

- 2.000 pubs in Engeland en Wales sloot de deuren het voorbij jaar. Sinds het rookverbod in 2007 gingen er 4.148 pubs dicht en verloren 10.000 banen. Elk week sluiten 40 pubs.
- 24 procent ontsaatsing noteren de Spaanse cafés in de eerste drie maanden van dit jaar.
- 54 procent van de cafés in Nederland middelen in 2009 een ontsaatsing. 460 jaar na de invoering van het rookverbod. Nederland gaat de vergoeding aanspannen, met als Duitsland.
- In Ierland en Schotland zijn 11 procent minder pubs vier jaar na de invoering van het rookverbod.
- 24 procent dankt de omzet in de kleine cafés in Australië.
- 2.000 banen gingen er verloren in New York, meer dan een op de tien jobs. De omzet kelderde met 27 miljoen dollar (24,4 miljoen euro).

Deendagavond in de Brugge Langestraat. De stampanten geestes van een sigaret bij hun punt. 'Het is boete naar binnen. In geen dainend jaar maak ik mijn café rookvrij', zegt Patrick (L) van de Hupperts.

«Den boom in met het rookverbod»

In de Brugse Langestraat wordt vrolijk verder geroookt op café

Vorige week kregen zes cafés in de Langestraat in Brugge een brief van een controleur in de bus: «Gezondigt tegen het rookverbod, de boete van 1000 euro op 1 juli vorig jaar oprise tot een boete. Wie denkt dat hij nu maanden later de asbakken heeft buitengerookt het grondig mis. In de Langestraat over de nacht een rookvrijheids controle en hij boeten is hij niet van g

Eén jaar rookverbod Cafés weigeren boetes te betalen

«Asbakken blijven staan»

Rookkamer:
wat mag,
wat niet?

Wat met
waterpijp?

Wat met
tenten?

Rookkamer

- Afgesloten ruimte
- Geen doorgangszone
- Ongemakken tov niet-rokers maximaal verminderd
- Enkel dranken mogen worden meegenomen: geen bediening
- Max $\frac{1}{4}$ van totale oppervlakte
- Rookafzuigsysteem (capaciteit van $15 \text{ m}^3/\text{uur}/\text{m}^2$)
- Geen diensten: bingo / biljart / kaartspel /

Waterpijp

Roken van waterpijp zelfs al zit er geen tabak in, valt onder het rookverbod.

- Zie definitie in artikel 2 van de wet van 22/12/2009:

“1° *roken*: het roken van tabak, producten op basis van tabak of van soortgelijke producten”

- Waterpijp is schadelijker dan sigaret!: naast kankerverwekkende stoffen en koolmonoxide zoals in sigaret, worden ook zware metalen ingeademd afkomstig van kooltje!
- Waterpijp roken kan enkel in een rookkamer of in open lucht.

Elektronische, E-sigaret of Sisha-pen

- De e-sigaret wint aan populariteit. Los van het feit dat deze enkel aroma's of ook nicotine of tabak bevat, mag ze niet in gesloten publieke ruimtes zoals horecazaken worden gerookt.
- Zien roken kan immers aanzetten tot roken.
- Geen enkele e-sigaret is helemaal onschadelijk voor de gezondheid.

Tent

Een gesloten tent is als een lokaal.
Er geldt een rookverbod.

Een tent waarvan meerdere zijwanden open zijn, wordt als open lucht beschouwd.

Een plaats wordt niet beschouwd als 'gesloten' wanneer minimum 1 volledige zijwand (van een rechthoekige plaats) open is of wanneer er geen plafond is.

16 Opdracht Controledienst

- Informeren

- Controleren

- Verbaliseren

JONGEREN EN ALCOHOL

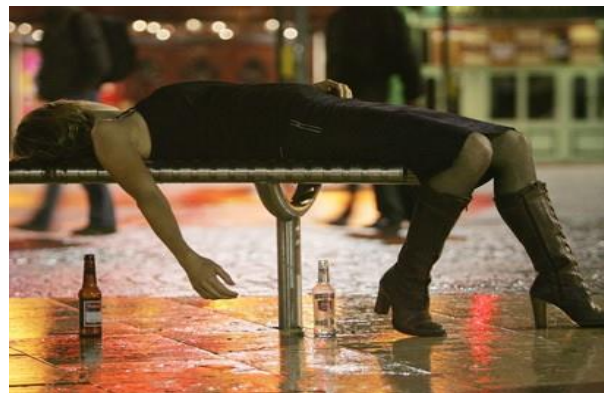

JONGEREN EN ALCOHOL: CIJFERS

Regelmatig alcoholgebruik op jonge leeftijd :
5% op 11 jaar, 11% op 13 jaar en 26% op 15 jaar (cijfers
2009-2010)

Alcohol en sterkedrank zijn makkelijk te krijgen
volgens jongeren : 78% vs 56% (ESPAD)

Het binge drinken is hoog
bij de jongste groep (ESPAD)

JONGEREN EN ALCOHOL: WAAROM BESCHERMEN?

- **Schadelijk:** verstoorde ontwikkeling (vooral van hersenen), verminderde prestaties
- **Verslavend:** wie vroeg begint te drinken riskeert alcoholproblemen als volwassene
- **Verband** tussen alcoholgebruik en onveilig en ongewenst seksueel gedrag
- **Smaak** van alcoholische dranken verzoet
- **Producenten** zijn ook gefocust op jongeren (alcopops)

JONGEREN EN ALCOHOL: WETGEVING

Gemeenschappelijke Verklaring van de Ministers van Volksgezondheid 2007 –

Bescherming van alcoholmisbruik bij Jongeren en Zwangere vrouwen

In 2010 ging vernieuwde reglementering van kracht

Algemene regel:

Het is verboden om alcohol te verkopen, te schenken of aan te bieden aan minzestienjarigen (< 16 jaar).

Het is verboden om sterke drank te verkopen, te schenken of aan te bieden aan minderjarigen (< 18 jaar).

JONGEREN EN ALCOHOL: WETGEVING

“Alcoholische drank”: Elke drank of product waarvan het effectief alcoholvolumegehalte hoger is dan 0,5 % vol.

- Bier, wijn

“Sterke drank”: Gedestilleerde drank met een alcoholvolumegehalte van meer dan 1.2 % of gegiste dranken van meer dan 22 % of mengdranken met sterke drank

- Alcopops, vodka, whisky, gin, jenever, likeur, cognac, ...
- Cocktails op basis van deze dranken: Vb. Passoa, Flügel...

(Artikel 16 van de wet van 7 januari 1998 betreffende de structuur en de accijnstarieven op alcohol en alcoholhoudende dranken)

JONGEREN EN ALCOHOL: VERANTWOORDELIJKHEID

De verkoper of schenker is verantwoordelijk in geval van inbreuk

Mogelijke maatregelen

- Waarschuwing
- Proces-verbaal met administratieve boete (300 € - 5500 €)
- Doorverwijzing naar Parket voor herhaalde inbreuken

JONGEREN EN ALCOHOL: HOE TOEPASSEN?

Bewijs van leeftijd vragen als schenker / verkoper

De wet zegt:

‘Van elke persoon die alcohol/sterke drank wil kopen mag gevraagd worden zijn leeftijd aan te tonen’

Dit kan aan de hand van de identiteitskaart maar ook de studentenkaart, een lidkaart, ...

Kortom elk document met foto en bewijs van leeftijd

Geen bewijs (bvb. weigering) = geen verkoop

CONTROLE van een evenement

- Is de organisatie op de hoogte van de wetgeving?
- Is er leeftijdscontrole aan de ingang?
- Met welk controlesysteem werkt men? *kleurenpolbandjes, stempel of andere*
- Worden de fuivers geïnformeerd over het alcoholverbod d.m.v. bijvoorbeeld affiches?
- Wordt leeftijd gecontroleerd aan de taptogen?
- Hangen er rookverbodtekens?
- Wordt er gerookt?

Vb:

25

misleidende
affiche: Geen 16?
Geen Druppel

gratis gadgets
gericht op
jongeren:

CONTROLEDIENST

Contactgegevens Controledienst

- JP Vanheerswynghels, regio Zuid West-Vlaanderen, Ninove en Eeklo
- GSM: 0473/64 84 45

Inspectie Consumptieproducten

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen & Leefmilieu

Eurostation blok II - 7 e verdiep

Victor Hortaplein 40 bus 10 - 1060 Brussel

Tel. 02/ 524.74.70 - Apf.inspec@gezondheid.belgie.be

JONGEREN EN TABAK / ALCOHOL

QUIZZZZ

JONGEREN EN TABAK

Hier mag ik niet roken

- A. Juist
- B. Fout

JONGEREN EN TABAK

Hier mag ik roken

- A. Juist
- B. Fout

JONGEREN EN TABAK

In deze tent mag ik roken

A. Juist

B. Fout

31

Je kan in een coma terechtkomen of zelfs sterven aan een hartstilstand door een alcoholvergiftiging

- A. Juist
- B. Fout

JONGEREN EN ALCOHOL

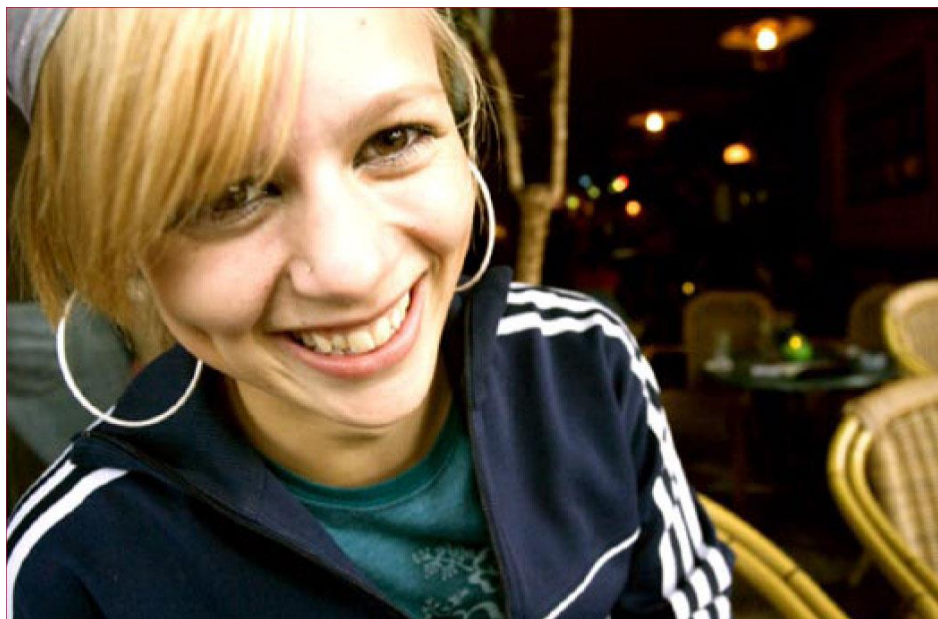
Hoe jonger je begint te drinken, hoe beter je tegen alcohol kan?

A. Juist

B. Fout

Foto opdracht

Hee één breezer graag!

**Ja, Jhana krijgt een breezer.
Ze is 23 jaar.**

Foto opdracht

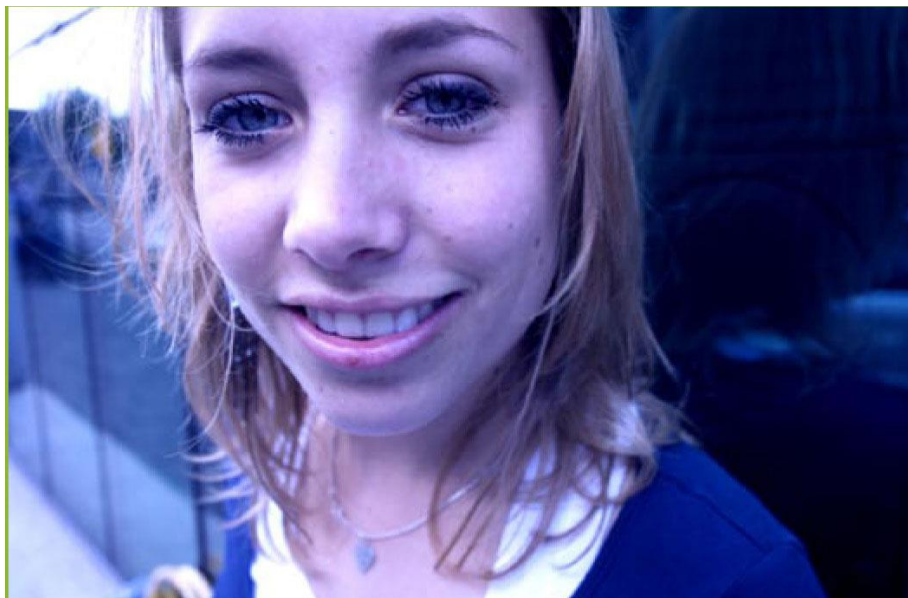

Mag ik een biertje AUB?

**Nee, Jan-Cornelis krijgt geen bier.
Hij is 15 jaar**

Foto opdracht

Een wit wijntje a.u.b.!

**Ja, Susan krijgt een wit wijntje.
Zij is 17 jaar**

Bedankt voor uw aandacht!

